

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 Rs 231143 24 Rev
Sarajevo, 23.04.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Fatime Imamović, kao predsjednice vijeća, Snježane Malešević i Mirsade Čaušević-Dučić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Dž.T. iz M., koga zastupaju punomoćnici Mersad Đonko i Jasmina Đonko- Čemalović, advokati iz AD „Đonko“ d.o.o. Mostar, protiv tuženog Klas d.d. Sarajevo, koga zastupaju punomoćnici iz AD „Eterović“ d.o.o. Sarajevo, radi poništenja odluke, v.s. 6.000,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 58 0 Rs 231143 23 Rsž 2 od 24.01.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 23.04.2024. godine, donio je slijedeće:

R J E Š E N J E

Revizija se usvaja, obje nižestepene presude ukidaju i tužba odbacuje.

Obavezuje se tužitelj da tuženom nadoknadi troškove cjelokupnog postupka u iznosu od 2.885,80 KM, u roku od 15 dana od dana prijema prepisa ovog rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Mostaru, broj 58 0 Rs 231143 23 Rs 2 od 10.10.2023. godine poništena je kao nezakonita Odluka tuženog o izricanju pismene opomene pred otkaz ugovora o radu broj KL-08-IP-4163/20 od 27.10.2020. godine. Istom presudom tuženi je obavezan tužitelju nadoknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.421,90 KM.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 58 0 Rs 231143 23 Rsž 2 od 24.01.2024. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te je odbijen zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava žalbe, kao i zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavio tuženi i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da ovaj sud dopusti reviziju kao izuzetnu, drugostepenu presudu preinači i usvoji žalbu tuženog ili obje nižestepene presude ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje nižestepenim sudovima, uz zahtjev za naknadu troškova sastava revizije u ukupnom iznosu od 1.060,00 KM.

Tuženi predlaže da ovaj sud dopusti odlučivanje po podnesenoj reviziji, u skladu sa odredbom iz člana 237. stav 4. tačka 1. ZPP, jer je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudarno sa odlukom Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH donesenom na sjednici održanoj 22.02.2022. godine u predmetu broj 18 0 Rs 050037 22 Spp.

Tužitelj je podnio odgovor na reviziju, s prijedlogom da se revizija odbaci kao nedopuštena ili odbije kao neosnovana.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 241. stav 2. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP), ovaj revizijski sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Prema odredbi člana 237. stav 3. ZPP Vrhovni sud Federacije može, izuzetno, dopustiti reviziju u svim predmetima ako ocijeni da bi odlučivanje po reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.

Odredbom člana 241. stav 2. ZPP propisano je da u povodu revizije iz člana 237. stav 3. ovog zakona, revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni zbog kojeg je podnesena i koje je u njoj određeno naznačeno kao takvo, uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose.

Predmet spora je zahtjev za poništenje kao nezakonite Odluke tuženog o izricanju pismene opomene pred otkaz ugovora o radu tužitelju.

Iz činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova proizilazi da je tužitelju kao zaposleniku tuženog na poslovima higijeničara vanjskih površina, Odlukom tuženog broj KL-08-IP-4163/20 od 27.10.2020. godine izrečena disciplinska mjera pismena opomena pred otkaz ugovora o radu, zbog toga što je počinio jednu lakšu i jednu težu povredu radne obaveze. Lakša povreda, zbog koje mu je izrečena opomena, predviđena je odredbom člana 121. stav 1. tačka 9. Pravilnika o radu tuženog (broj 1667-1/19 od 05.11.2019.godine) i definisana kao „korištenje godišnjeg odmora bez prethodne saglasnosti direktno nadređenog“ i teža povreda članom 122. stav 1. tačka 2. istog Pravilnika „kršenje internih procedura i uputstava Društva, neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno i nemarno izvršavanje radnih zadataka i drugih obaveza iz radnog odnosa“. Za obje navedene povrede radne obaveze tužitelju je izrečena disciplinska mjera pismena opomena pred otkaz ugovora o radu. Pobijanu odluku tužitelj je primio 31.10.2020. godine, a dana 24.11.2020. godine podnio zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa, o kojem tuženi nije odlučio, zbog čega je tužitelj podnio predmetnu tužbu.

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji nižestepeni sudovi su usvojili tužbeni zahtjev cijeneći da je tužitelju spornom odlukom pored lakše povrede radne obaveze stavljena na teret i teža povreda radne obaveze, pa time tužitelj ima pravni interes da dokaže da navedeno nije počinio, posebno iz razloga jer je odredbom člana 131. Pravilnika o radu tuženog propisano da se pismena opomena dostavlja u personalni dosije radnika.

¹ „Službene novine F BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

Osporavajući pravilnost pravnih zaključaka drugostepenog suda, tuženi u reviziji navodi da je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudarno sa odlukom Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH zauzetom na sjednici održanoj 22.02.2022. godine u predmetu broj 18 0 Rs 050037 22 Spp, koje glasi: „Odluka poslodavca kojom je radniku zbog kršenja obaveze iz radnog odnosa izrečena isključivo mjera pisanog upozorenja bez drugog vida sankcije nije odluka protiv koje radnik ima pravo na sudsku zaštitu“.

Ovaj revizijski sud je ocijenio da je odlučivanje po reviziji važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni jer nižestepene presude u ovoj pravnoj stvari nisu u saglasnosti sa pravnim shvatanjem izraženim u odluci ovog suda broj 18 0 Rs 050037 22 Spp od 22.02.2022. godine.

Naime, identično pravno pitanje, u potpuno uporedivoj činjeničnoj i pravnoj situaciji kao u ovoj parnici, Vrhovni sud Federacije BiH razmatrao je u predmetu broj 18 0 Rs 050037 22 Spp od 22.02.2022. godine u kojem je zauzeto pravno shvatanje:

„Poslodavčevo upozorenje radniku na obaveze iz radnog odnosa i mogućnost otkaza nije odluka protiv koje bi radnik imao pravo na sudsku zaštitu i takvu tužbu treba odbaciti.“

Iz navedene odluke proizilazi da pismeno upozorenje koje je tuženi dao tužitelju, nije odluka u smislu odredbe člana 97. st. 3. Zakona o radu kojom se u konačnom rješava o pravu radnika u smislu odredbe člana 104. ZOR-a, već je to samo izjava koja nema neposredni pravni učinak i kojom još uvijek nije povrijeđeno pravo tužitelja iz radnog odnosa. Takva izjava (upozorenje) zapravo je ustanovljena u korist zaposlenika i odraz je zakonske obaveze poslodavca ukoliko radnik krši obaveze iz radnog odnosa, jer bez takvog upozorenja nema pretpostavki za otkaz ugovora o radu uslovljenog ponašanjem radnika. Opravdanost takvog upozorenja ne može se neposredno pobijati pred sudom, već se neosnovanost takvog upozorenja može dokazivati u eventualnom sporu protiv odluke o prestanku ugovora o radu. Sudska zaštita protiv izrečenog upozorenja nije moguća zbog čega takvu tužbu treba odbaciti.

Po ocjeni ovog suda to što je tuženi u pobijanoj odluci naveo da je tužitelj pored lakše povrede odgovoran i za težu povredu radne obaveze nije od značaja za pitanje mogućnosti ostvarivanja sudske zaštite i pobijanja navedene opomene jer je za obje povrede izrečena „pismena opomena pred otkaz ugovora o radu“. Takva odluka predstavlja samo izjavu koja nema neposredni pravni učinak i kojom još uvijek nije povrijeđeno pravo tužitelja iz radnog odnosa, pa se opravdanost takve opomene ne može neposredno pobijati pred sudom. To što će se navedena opomena evidentirati u personalnom dosijeu tužitelja nije takva posljedica koja daje pravo tužitelju da je može pobijati u sudskom postupku kada kao posljedica izricanja navedene opomene nije donijeta odluka o prestanku ugovora o radu tužitelju u smislu odredbe člana 104. ZOR-a.

Iz naprijed navedenih razloga ovaj sud je dopustio odlučivanje po podnesenoj reviziji, te primjenom odredbe iz člana 249. stav 2. ZPP reviziju usvojio i odlučio kao u stavu prvom izreke ovog rješenja.

Kako su nižestepene presude ukinute i odbačena tužba, to je primjenom odredbe člana 397. stav 2. ZPP odlučeno i o troškovima cijelog postupka, tako što je naloženo tužitelju da tuženom nadoknadi cjelokupne troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 2.885,80 KM,

koji se sastoje od troškova prvostepenog postupka u iznosu od 1.053,60 KM, troškova pristupa na ročište dana 20.03.2023. godine u iznosu od 360,00 KM, sa PDV-om, troškova sastava žalbe u iznosu od 351,00 KM i troškova sastava revizije u iznosu od 1.060,00 KM.

Predsjednica vijeća
Fatima Imamović, s.r.